

کارشناسی فنی نرم افزار ریحانه (نسخه نمایشی)

۱. نوشتن مراحل نصب به زبان انگلیسی توجیهی ندارد، مانند: **Instaling** یا **Instaling Borland Data Engine** و **Fonts** و ...
۲. وجود دکمه **Cancel** در وسط صفحه (خارج از تم و رنگ گرافیک) و آن هم به زبان انگلیسی؟
۳. هنگام نصب بر روی ویندوز ۲۰۰۰ و ویندوز XP پیغام **I/O Error** داده و نصب قفل می شود.
۴. هر بار که سی دی برنامه در دستگاه قرار داده می شود، **Setup** فعال می شود. در حالی که برای بار اول **Setup** و برای دفعات بعد باید خود برنامه اجرا شود.
۵. هر کاربر معمولی و غیر حرفه ای نیز می تواند با ویرایش تصاویر شاخه **PRNVws** که به صورت ناشیانه ای سعی در پنهان شدن آن ها شده است (پسوند آن ها از **bmp** به **reg** تغییر داده شده) گرافیک تمام نرم افزار را تغییر دهد و آن را به نام خود منتشر سازد.
۶. ذکر نام برنامه نویس بر روی فایل های برنامه، مانند (**Mohsen.css**)
۷. به کاربر اجازه داده شده که در هنگام نصب، مسیر کنترل پانل و شاخه های درون آن را انتخاب نماید و هیچ تذکری نمی دهد که نصب در این مسیرها ممکن نیست.
۸. هنگام نصب شاخه **Fonts** ویندوز باز می شود و این تنها در برنامه های قدیمی رسم است و دیگر روش شناساندن قلم به ویندوز بدون نیاز به باز کردن این شاخه فراگیر شده است. اخیراً دیگر در هیچ برنامه نصبی این کار انجام نمی شود.
۹. برنامه **Uninstall** به زبان انگلیسی است. و کاربر چیزی از **Uninstall BDE** متوجه نمی شود و نمی داند آیا باید این گزینه را انتخاب نماید یا خیر.
۱۰. در بخش متون فارسی، مانند راهنمایی ها، حرف «ی» به صورت عربی یعنی زیر نقطه دار نمایش داده می شود.
۱۱. در بخش نمایش اجمالی فیش، مثلاً در بخش «کلیدواژه»، فیش های یک خطی نیز به اندازه فیش های سه خطی ارتفاع اشغال کرده اند و فضای خالی ایجاد شده است.
۱۲. نوارهای اسکرول در صفحات خاکستری است، بهتر است به صورت گرافیکی طراحی شود تا با تم صفحه هماهنگ تر باشد.
۱۳. کلیدهای بالای صفحه (**Tab** ها) نیز ضرورت دارد مانند کلیدهای پایین وضعیت **Hover** داشته باشد.
۱۴. درخت موضوعات نیز در عناوینی که طولانی بوده و از عرض ستون خارج می شود باید مانند کلیدواژه ها **Hint** داشته باشد و به اسکرول افقی زیر ستون نیازی نخواهد بود.

۱۵. بعضی واژگان فارسی در درخت موضوعات حرف «ی» عربی دارند، یعنی به صورت زیرنقطه‌دار، مانند سرشاخه اصلی آن، یعنی «لیست درختی».
۱۶. هنگامی که کاربر عنوان «درخت موضوعات» را از بالای صفحه بر می‌گزیند، دیگر توجیهی ندارد که سرشاخه اصلی «لیست درختی» باشد. بلکه باید همان ۵ عنوان به صورت سرشاخه نمایش داده شوند. از جهت این که عرض کمتری هم گرفته شده و تمام عناوین یک واحد به راست شیفت می‌شوند نیز بهتر است.
۱۷. باکس جستجوی بالای ستون کلیدواژه در تمام عبارت جستجو می‌نماید، یعنی وارد کردن کلمه «ازدواج» عنوان «آثار ازدواج» را می‌آورد، ولی همین باکس در ستون «درخت موضوعات» تنها مواردی را می‌آورد که با کلمه وارد شده شروع شوند. این دو باید یکسان عمل کنند. هر کدام که ممکن است در هر دو رعایت شود. عدم فعالیت یکسان این دو باکس سبب سردرگمی کاربر می‌گردد.
۱۸. در پیغام‌های برنامه مانند «بازسازی فهرست کلیدواژه‌ها» حرف «ی» عربی و زیرنقطه‌دار نمایش داده می‌شود.
۱۹. بعد از فشردن کلید «ارسال فیش به یادداشت» پیغامی یا علامتی باید داده شود که کاربر متوجه اتمام عملیات انتقال شود و دچار ابهام از این که منتقل شد یا نه نشود.
۲۰. در هر بخش، هنگامی دگمه راهنمایی فشرده می‌شود، صفحه راهنمایی باید در همان موضوع باز شود.
۲۱. کاربر نمی‌تواند بخشی از فیش را انتخاب کرده و تنها آن را به یادداشت انتقال دهد، همیشه فیش کامل به یادداشت می‌رود.
۲۲. در بخش تعیین دامنه برای انتخاب یا حذف یک مورد باید بر روی چک‌باکس کنار آن دوبل کلیک شود. این خلاف همه برنامه‌های دیگر است که تنها با یک کلیک انتخاب یا عدم انتخاب صورت می‌گیرد. لذا کاربر متوجه نمی‌شود که چرا با کلیک کردن چک‌باکس مورد مزبور حذف یا اضافه نشد.
۲۳. فیش ۵۸۹۷ به عنوان نمونه، حدیثی است که آیه نیز در خود دارد، وقتی در وضعیت نمایش فیش (هنگامی که از وضعیت بازیابی مستقیم آمده باشیم) بر روی گزینه «آیات» در بالای صفحه کلیک می‌شود، هیچ اتفاقی نمی‌افتد، در حالی که این گزینه حالت فعال دارد و مکان‌نما بر روی آن به شکل دست در می‌آید.
۲۴. بعضی باکس‌ها به علت سفید بودن و حاشیه دور، کاربر را به این گمان می‌اندازند که می‌تواند در آن‌ها تایپ نماید، مانند: باکس قائل یا تعداد کل نتایج در صفحه نمایش فیش کامل.
۲۵. بر روی بعضی از دگمه‌ها مکان‌نما به صورت دست می‌شود (دگمه‌های بالایی) و بر روی بعضی دیگر خیر، این ناهم‌انگهی توجیهی ندارد.
۲۶. در بخش کتابشناسی هنگام انتقال توضیحات کتاب به یادداشت، صفحه یادداشت گشوده می‌شود، اما در سایر بخش‌ها این طور نیست.
۲۷. در همه بخش‌ها باید با یک بار کلیک بر روی عنوان در ستون سمت راست، مطالب آن در پنجره سمت چپ آورده شود، نه با دوبل کلیک. مثلاً در بخش کتابشناسی با یک کلیک باید توضیحات کتاب بیاید.

۲۸. هیچ دکمه ای وجود ندارد که بعد از انتقال فیش به یادداشت بتوان مستقیم به یادداشت رفت و کاربر ناگزیر است که به صفحه اصلی نرم افزار باز گردد.
۲۹. آیکون «درباره برنامه» ظاهر مشخصی ندارد و کاربر متوجه کاربرد آن نمی شود و در ابتدا به نظر می رسد مربوط به حذف برنامه است.
۳۰. متن در صفحه «درباره» حرف «ی» زیرنقطه دار دارد.
۳۱. کاربر به صورت عادی متوجه نمی شود که با کلیک بر روی اسم هایی که به سرعت در زیر صفحه می آیند و می روند به بخش معرفی دست اندرکاران وارد می شوند.
۳۲. کادر دور متن «درباره» ظاهری شکیل نداشته و با گرافیک صفحه هماهنگ نیست. اگر هیچ کادری نباشد زیباتر از وضعیت فعلی است.
۳۳. دکمه چاپ در بعضی صفحات، مانند صفحه «درباره» بدون پرسش از کاربر و بدون نمایش هیچ دیالوگ باکسی، عملیات چاپیدن را آغاز می نماید و این برای کاربر مسأله ساز می شود. خصوصاً اگر در شبکه کار کند و پرینتر دیفالت او بر روی شبکه باشد.
۳۴. عملیات جستجو بسیار کند انجام می شود (حدود ۵۰ برابر نرم افزارهای مشابه).
۳۵. میزان درصدی پیشرفت بر روی نوار پروگرس جستجو به انگلیسی است.
۳۶. نوشتن «آیه» یا «متن روایت» به این بزرگی در کنار نتایج جستجو بسیار غیر معمول و استفاده از یک آیکون کوچک یا تغییر رنگ نتایج گویاتر است.
۳۷. در نتایج جستجو مهم ترین فاکتور یعنی «هایلایت» فراموش شده است. ضرورت رنگی شدن واژه یا واژگان مورد جستجو، در نتایج امری بدیهی و واضح در نرم افزارهاست.
۳۸. بعد از یکبار خروج از برنامه و بازگشت مجدد، سوابق کلمات جستجو پاک می شود (کلماتی که قبلاً جستجو بر روی آن ها انجام شده و با کلیک بر روی دکمه کنار باکس جستجو نمایش داده می شوند).
۳۹. فاصله میان باکس جستجو و دکمه سوابق جستجو غیر طبیعی و غلط انداز است.
۴۰. بخشی از فیش که در نتایج جستجو نمایش داده می شود، در بعضی از مواقع واجد واژه جستجو شده نیست، در حالی که باید این انتخاب به گونه ای صورت گیرد که حتماً واژه مورد جستجو در این نتایج اجمالی نمایش داده شود (به عنوان مثال مورد هفتم از جستجوی واژه «قطعه» به صورت غیر دقیق).
۴۱. بریده شدن متن اجمالی از فیش اصلی برای نمایش در نتایج جستجو به نحو بدی صورت می گیرد و باید حتماً از کاراکتر فاصله بریده شود. مثلاً در همین مورد که در شماره ۳۹ ذکر شده، واژه «لت» در آخر متن دیده می شود که در حقیقت «لتفرق» بوده است.
۴۲. تمام دیتاهای برنامه به راحتی توسط هر برنامه دیگری قابل بازیابی است و به راحتی هر مؤسسه دیگری می تواند این اطلاعات را اخذ نموده و در نرم افزار خود استفاده نماید. در بانک های اطلاعات این چینی دیتاها را کد و رمزگذاری کرده و به صورتی غیر مرسوم و غیر استاندارد در می آورند که در دسترس نباشد.

۴۳. در صورتی که برنامه قفل کند و بسته شود یا End task شود، فایل‌های موقتی که با نام *QSQ*.DB در کنار برنامه اصلی ساخته می‌شوند و غالباً هم حجم بالایی دارند (بعضی تا یک و نیم مگابایت) حذف نشده و باقی می‌مانند و در باز شدن بعدی برنامه، مجدداً فایل موقت دیگری ساخته می‌شود. بعد از چندبار قفل کردن و خارج شدن از برنامه تعداد زیادی فایل‌های موقت بدون کاربرد در دستگاه باقی می‌ماند.

۴۴. هنگام Uninstall برنامه شاخه اصلی ریچانه در Program files حذف می‌گردد و با توجه به این که مسیر پیش فرض ذخیره یادداشت در همین شاخه است و محققان غالباً این مسیر را تغییر نمی‌دهند، تمامی اطلاعات‌های جمع‌آوری شده آنان حذف می‌گردد و حتی به سطل آشغال هم نمی‌رود که قابل بازیابی باشد.

— با توجه به این که برنامه نصب کار نکرد نتوانستیم سیستم نصب را به طور کامل تست کنیم.

— چهارصد مگابایت از سی‌دی خالی است. رسم است که تمام نرم‌افزارها این فضا را به گالری تصاویر و فیلم اختصاص می‌دهند. این گزینه نیز بهتر است به برنامه اضافه شود.

— از آن رو که حدود دو سال برای طراحی این نرم‌افزار (که ابتدا قرار بود در شش‌ماه طراحی شود) زمان صرف شده است، و دست‌اندرکاران آن در این زمان طولانی متحمل زحمات و سختی‌ها و دشواری‌ها و مشکلات بسیاری شده‌اند، شایسته است این چند ایراد کوچک (که در این نوشته آمده) نیز بر طرف گردد. حیف است نرم‌افزار به این زیبایی و قدرت دارای این ایرادها باشد.

— برای انجام این کارشناسی دو ساعت زمان صرف شده است.

— مستعدی است حق‌العمل این کارشناسی بر اساس ساعتی هفت هزار تومان پرداخت شود.

با تشکر؛

سیدمهدی موسوی موشح

۱۳۸۳/۴/۱۵ هجری شمسی